Neon

Arvid Böhlmarks lampfabrik

Vardagstryck

KUNGL. BIBLIOTEKET
National Library of Sweden

BÖHLMARKS

Neon

1957

HL

Neonljuset ger färg åt det moderna samhället, och dess värde som reklammedel är av stor betydelse. — I denna broschyr vill vi presentera några av oss utförda neonanläggningar samt tekniska uppgifter, som även i ekonomiskt hänseende är av stor vikt.

KUNGL. BIBLIOTEKET STOCKHOLM

NYBROGATAN 12
Stockholm

Tack vare neonrörens formbarhet kan en neonskylt utformas såväl i fråga om texter som figurer helt individuellt och lika lätt som man tecknar ned den med penna.

Vad man dock måste taga hänsyn till är skyltens tydlighet. Beträffande texten är givetvis läsbarheten av största vikt. Om skylten skall kunna läsas på längre avstånd, måste texten spärras allt efter avståndet. Det hjälper ej endast med att öka bokstavsstorleken. Stå bokstäverna för tätt, flyter texten lätt ihop för ögat, när man kommer på längre avstånd ifrån den. En neonskylt, där bokstäverna stå tillräckligt långt ifrån varandra, kan ofta läsas lättare än en skylt med dubbelt så stora bokstäver, vilka stå tätt intill varandra.

TOBAK

TOBAK

Det är också viktigt, att skylten komponeras så, att den drar blicken till sig, även om den är omgiven av många andra skyltar. Det är därför fördelaktigt att kombinera skyltens text med någon figur t.ex. ett varumärke eller också att utforma texten på ett karaktäristiskt sätt.

Man kan även med fördel kombinera en neonskylt med en yta av målat glas, som belyses underifrån. Detta kan bli nödvändigt, när någon text eller något firmamärke måste göras så litet eller är så detaljrikt, att det ej kan göras tillräckligt tydligt med endast neonrör.

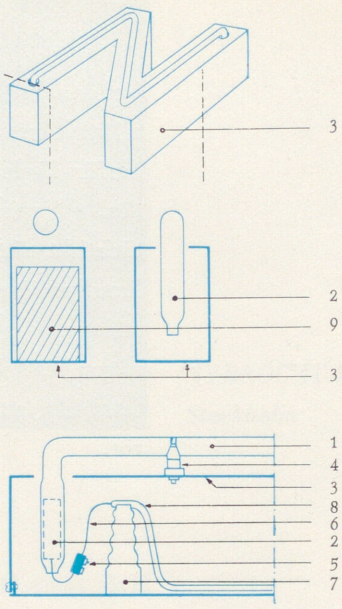
MÜNCHENS BRYGGERI Stockholm

UNDERLAGEN

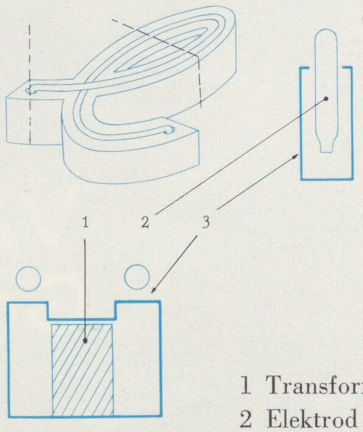
Vissa krav på utrymme i och dimensionering av plåtunderlagen till neonskyltar måste beaktas. För varje neonskylt erfordras utrymme för transformatorer, elektroder och sammanbindande montage, s. k. högspänningsmontage. Man kan lösa frågan på i huvudsak två sätt. Det vanligaste är att transformatorerna inbyggas i underlagen. Elektroderna få då också plats att gå in vinkelrätt (se skiss). Underlagsbokstäverna få i så fall lov att tillverkas med ett djup av c:a 140 m/m och en bredd av minst 70 m/m.

Dessa mått, i synnerhet stapelbredden, kan i vissa fall, t. ex. vid skrivstil, frångås genom försänkningar i fyllda staplar, som framgår av vidstående skiss.

1 Neonrör
2 Elektrod
3 Underlag
4 Rörhållare
5 Kopplingsstycke
6 Blank neonkabel
7 Isolator
8 Isolerad neonkabel
9 Transformator

Skulle underlagsbokstäverna av någon anledning behöva vara smäckrare, exempelvis på grund av textens eller märkets karaktär eller på grund av bristande utrymme, kan man förfara på annat sätt.

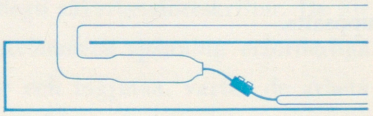

1 Transformator
2 Elektrod
3 Underlag

DJURGÅRDEN Stockholm

Transformatorerna placeras då i en box på lämpligt ställe i närheten av skylten och så osynligt som möjligt. För att sedan få rum med elektroderna böjas dessa parallellt med den synliga delen av neonröret. Underlagen förses med luckor på framsidan, så att elektroderna kunna sänkas ned i underlagen och sedan döljas av luckorna, som framgår enligt nedan. Djup och bredd på sådana underlag kunna härigenom nedbringas till c:a 60 m/m.

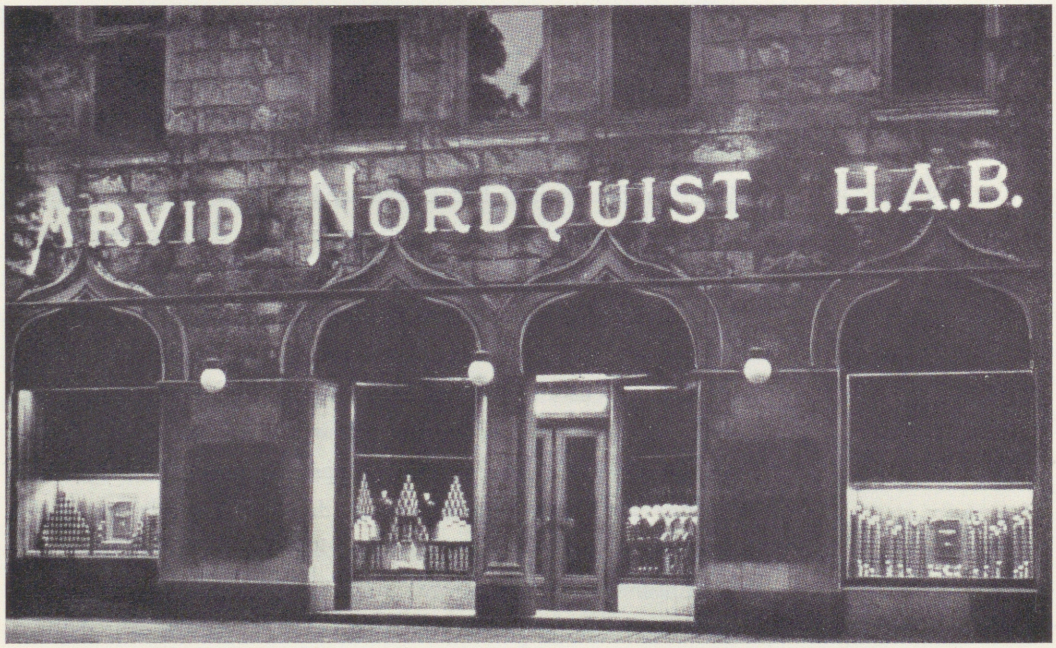

Man kan använda olika *material* i underlagsbokstäver. Vanligast är förblyad järnplåt, som rostskyddsbehandlas och lackeras med väderbeständiga, syntetiska lackfärger. På särskilt utsatta ställen, t. ex. där luften är saltmättad, kan man med fördel använda kopparplåt i underlagen. Dessa kunna antingen lackeras eller oxideras. Man bör lackera underlagen till neonskyltar i sådana färger, att de även på dagen draga blicken till sig.

Underlagen *monteras* i regel på helsvetsade vinkeljärnsramar, vilka målas i väggens färg. Dessa ramar fästas med expanderbult och avståndsrör, så att ett mellanrum mellan väggen och skylten bildas. Man undviker då, att smutsränder uppstå på fasaden vid regnväder. Fördelen med vinkeljärnsramar är dels att ledningarna mellan bokstäverna kunna döljas i ramen och dels att det ömtåliga högspänningsmontaget kan utföras inom fabriken och därigenom möjliggöra större noggrannhet och bättre kontroll än om arbetet måste utföras utomhus och på ställningar.

Montaget inom skyltarna utföra vi med porslinsisolatorer vid varje elektrodanslutning. Detta ger en större trygghet mot överslag av den högspända strömmen, och dessutom möjliggöres en mjukare anslutning mellan kabel och glasrör. Härigenom undvikas spänningar i glasrören. Sådana spänningar kunna uppstå vid större temperaturväxlingar och kunna då, om röret ej har möjlighet att röra sig, förorsaka rörbrott.

Som framgår av längdgenomskärningen på föregående uppslag kan den mjuka kopplingstråden icke komma i kontakt med plåtunderlaget och orsaka överslag. För att ytterligare höja säkerheten mot överslag är den mjuka kopplingstråden oisolerad. Detta ger en extra kontroll vid montaget, enär en eventuell orsak till överslag omedelbart uppmärksammas. En isolerad mjuk ledning kan nämligen, om den skulle råka ligga mot plåten, så småningom få isoleringen förstörd, och överslag kan då ske en tid efter det skylten uppsatts.

BIRGER JARLSGATAN 24 Stockholm

BIRGER JARLSGATAN 16 Stockholm

Allt ledningsmaterial är av elverken godkänd typ och montaget utföres enligt Kungl. Kommerskollegii säkerhetsföreskrifter. De för upptransformering av belysningsströmmens spänning erforderliga transformatorerna äro helkapslade och ingjutna, varför de arbeta ljudlöst och utan att störa radiosändning. De dimensioneras och kontrolleras före uppsättningen av skylten.

NEONRÖREN

den betydelsefullaste delen av neonskylten, kan uppdelas i tre grupper. Den första gruppen består av klarglasrör, i vilka själva lysgasen bestämmer färgen. Dessa rör lysa endast med blått eller rött sken. Den andra gruppen är de s.k. filterglasrören, i vilka glasröret är färgat och i kombination med de två lysgaserna bilda olika nyanser av rött, blått eller grönt sken. Den tredje gruppen, den numera mest använda, är de s. k. belagda rören. Dessa rör bestå av ett klarglasrör, som på insidan belägges med lyspulver. Detta förfarande möjliggör framställning av praktiskt taget vilken färg som helst. De lysa också med intensivare sken än de övriga gruppernas rör. Inom varje grupp kan rördiametrar mellan 10 och 22 m/m användas.

APPARATUREN,

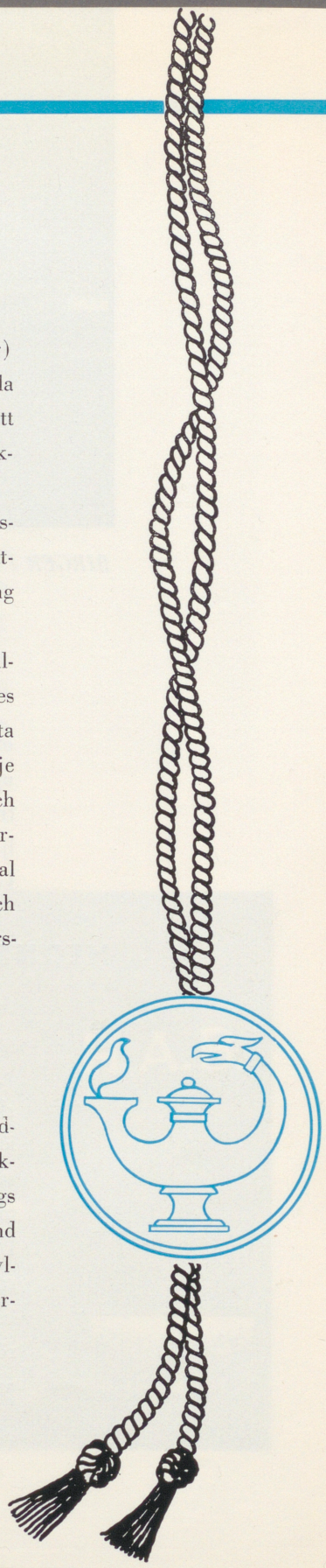
För neonskylten erforderlig apparatur såsom kopplingsur (tidur) strömbrytare och omformare är alltid av bästa fabrikat. Då alla neonskyltar fordra växelström, måste, då endast likström finnes att tillgå, en omformare inkopplas. Denna omformare omvandlar likströmmen till växelström.

Hela tillverkningen av neonskyltarna såsom bockning av rör, gasfyllning, pulverbeläggning, underlag, järnramar och lackering utföres på vår fabrik i Stockholm, och montage och uppsättning utföres med egna montörer.

Vår mångåriga erfarenhet inom branschen samt vår specialutbildade och yrkesskickliga personal garanterar, att varje arbete utföres med största omsorg. Eder skylt kommer därför att få bästa utformning och motsvara de högsta anspråk på reklamverkan. Varje skyltuppdrag behandla vi med uppmärksamhet och intresse och utnyttja de senaste erfarenheterna, som den moderna tekniken erbjuder på området såsom förbättrade konstruktioner och ökat urval av lysfärger. På grund av att neonskyltar bli allt mer vanliga och dessutom äro driftbilliga, är det viktigt för den moderne affärsmannen att använda denna skylttyp som reklam för sin affär.

GARANTI

För i anläggningen ingående neondetaljer samt montagets fullgodhet och hållbarhet lämna vi garanti mot material- och konstruktionsfel i enlighet med Sveriges Elektriska Entreprenörsförenings allmänna leveransbestämmelser. För skador, som uppstå på grund av yttre åverkan, garantera vi alltså ej, varför vi tillråda att skyltarna glasförsäkras av beställaren. Vid transport av neonrör försäkra vi desamma.

VÄLLINGBY Stockholm

På en bilaga med denna broschyr finns plats för lämnande av uppgifter, vilka kunna vara oss till vägledning, när det gäller att utforma ett förslag till Eder neonskylt. Ju utförligare uppgifterna äro, desto säkrare kunna vi anpassa skyltens storlek och form i förhållande till fasaden och Eder lokal. En för stort tilltagen neonskylt blir onödigt dyrbar, och en för liten skylt förfelar sitt ändamål. Den yta, som neonskylten får upptaga, bör vara fri från hindrande föremål såsom markiser, stuprör och dylikt. Strömarten är också viktig. Är Ni osäker på denna sak, kan en elektrisk montör på platsen lämna besked.

Vårt arkitektkontor har mångårig vana och stor erfarenhet när det gäller att utarbeta skyltförslag, och vi stå gärna kostnadsfritt till tjänst med detta.

Vi emotse med största intresse Edra förfrågningar.

VÄLLINGBY Stockholm

RINGVÄGEN 68—70 Stockholm

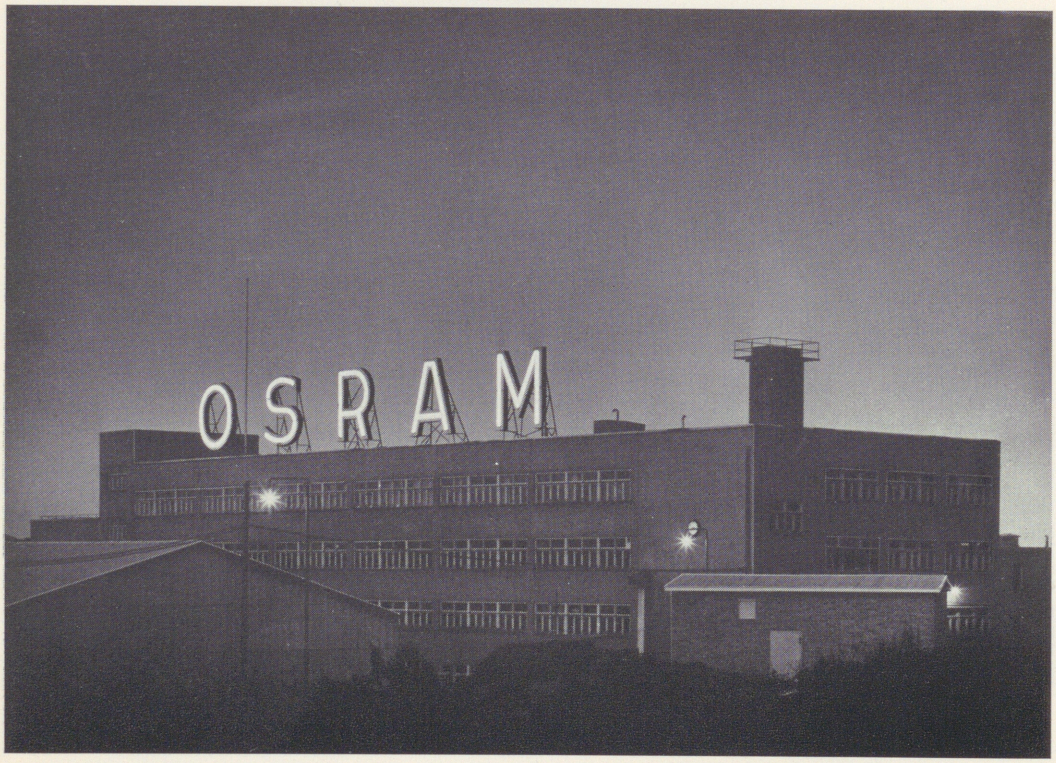

KUNGSGATAN 41
Stockholm

NACKA

JAKOBSBERGSGATAN 9
Stockholm

HAMMARBY Stockholm

Samtliga foton: Gösta Blomquist, Stockholm

JOHANSSON & SVENSON
Boktryckeri AB, Nybro